

[Boeck-Hansen.]

gang og den næste gang det modsatte, så hans hukommelse må være meget svækket, og derfor kan man ikke grunde ret meget på hans udtalelser.

Man kan vel også nok sige, at den daværende minister, der lavede overenskomsten, har haft en dårlig juridisk hjælp, for hvis hans juridiske hjælpere havde været stærkere i deres sager, var overenskomsten nok ikke blevet så dårlig, som den blev. Men hvad nytter det, man græder, det hjælper jo ingen steder, og nu er der altså virkelig tilvejebragt et grundlag. Man kunne måske sige et grundlag for en proces, men jeg vil nu hellere sige, at der er tilvejebragt et godt grundlag for en forhandling, og jeg mener nu i dette tilfælde at måtte holde mig til det gamle ord, at et magert forlig er adskilligt bedre end en fed proces, navnlig da det ikke er så sikkert, at processen bliver så fed. Jeg synes forøvrigt heller ikke, at forliget er så magert, som man måske fra nogle sider synes det er. Dertil kommer navnlig dette, at de nuværende koncessionsejere, nemlig Danish American Prospecting Co.s pålidelighed er hævet over enhver tvivl, og derfor er det vist ganske givet, at hvis hr. Ravlin har taget os andre ved næsen, har han også taget de nuværende koncessionsejere ved næsen.

Vi konservative ville godt have en udvalgsbehandling, og ganske særlig vil jeg pege på § 1. Vi nærer nogen betænkelighed ved, at man uden begrænsning og uden tidsbegrænsning fornyer statens ret og eneret til at være ejer af de råstoffer, der skulle findes i undergrunden, og som ikke er udnyttet før den 23. februar 1932. Jeg ved godt, det er en gammel historie, og at det nu har eksisteret i mange år. Men derfor er det måske ikke sikkert, at grundejeren ikke skulle have nogen andel i de værdier, som fandtes under hans jord. Nu får staten måske en andel, og om nu staten gav en afgift til ejeren — det er jeg ikke ganske sikker på, at man skal se bort fra. Derfor vil vi gerne tale om bl. a. dette spørgsmål i et udvalg.

Hvad angår loven iøvrigt, kan vi godt tiltræde den, for den må betegnes som et virkeligt fremskridt, og den nye ordning tilrådes jo af det sagkyndige udvalg. Også vi, der har haft sæde i udvalget og haft lejlighed til at tale med det sagkyndige udvalg, mener, at vi kan tilråde denne nye ordning.

Selskabet har jo allerede anvendt mange millioner, der er vist tale om 35 mill. kr., og det er rede til at bruge adskillige millioner

endnu for at finde noget i Danmarks undergrund. Hidtil har man vist ikke fundet andet end salt, og det har det sikkert ikke kunnet betale sig at udvinde. Om de finder olie er vel tvivlsomt, og finder de det, er det vel også tvivlsomt, om det kan betale sig at tage det op. Man har gjort store oliefund i Tyskland under samme naturforhold som dem, vi har i Danmark, og dér har det ikke vist sig rentabelt at udvinde olien. Det kan meget godt være, det bliver enden på det hele, at man finder olie, men at den ligger under sådanne forhold, at det ikke er rentabelt at hente den op.

Jeg synes, at det foreliggende lovforslag ligesom forslaget til kontrakt med de nuværende koncessionsejere betegner et væsentligt fremskridt i forhold til, hvad der gælder i øjeblikket. Da jeg nu har foreslået nedsættelse af et udvalg, skal jeg imidlertid ikke komme nærmere ind på kontraktens enkeltheder.

Jeg synes, det er en fordel, at det bestemmes, at en bevilling ikke kan udstedes af ministeren, men skal udstedes af regeringen, altså ved kgl. resolution, således at den fremtidig bliver genstand for dyberegående overvejelser, end tilfældet har været ved tidligere lejligheder, og således at også et rigsdagsudvalg får lejlighed til at gennemgå den. Jeg synes, det er en stor fordel, at koncessionsejerne får længere tid til undersøgelser, idet de i virkeligheden kan begynde forfra. Der er vist ikke noget som helst at sige til, at de skal fortsætte deres arbejde og ikke kan afbryde det i længere tid end 2 år uden at fortabe koncessionen. I det hele taget vil det være en fordel, at de virkelig passer det arbejde, som de dér har påtaget sig. At der kan eksproprieres efter de almindelige regler, er der vist ikke noget som helst at indvende imod, eftersom lodsjerne i sin tid ikke stillede noget krav om selv at udnytte undergrunden. Det var nu også hårde betingelser, der blev stillet dem dengang, og resultatet var altså, at de ikke ville overtage udnyttelsen. Jeg synes altså, der er mange fordele. Jeg synes også, det er rigtigt, at minearbejdet, som det jo bliver, bliver betragtet som farligt arbejde, således at der indtræder erstatningspligt for bevillingshaveren også ved hændelige ulykker.

Rent principielt kan vi anbefale forslaget, men vi ønsker gerne et udvalgsarbejde, og ganske særlig tænker jeg på, om der skulle kunne findes en anden og mere moderne formulering af § 1, for det er jo blevet moderne ikke at nationalisere altfor meget.